Ner 222. ROK 1842. CZWARTEK 29 WRZESNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Hieronima D.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Janisław.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
	6	27" 5''' 670	+ 7° 0	3''' 36	pn Wschodni słaby	Pochmurno	Mgła
27	2	5, 211	+ 13 7	4, 78	„ słaby	Pogoda z Chmurami	
	10	3, 615	+ 10, 9	4, 60	Żaden	Pochmurno	

Wiadomości zagraniczne.

AUSTRYA.

Wiedeń 20 Września.

N. Cesarz mianował wiceprezesa nadwornéj kamery węgierskiéj barona Mednyańskiego prezesem tejże, na wakującą zaś posadę wiceprezesa powołał nadwornego radzcę i prezesa sądu handlowego w Peszcie hr. Almasy z nadaniem mu tytułu namiestnikowstwa i tajnego radzcy.

FRANCYA.

Paryż 19 Września.

Ministerstwo marynarki otrzymało wiadomość że eskadra pod dowództwem admirała La Susse opuściwszy brzegi syryjskie zawinęła do portu smirneńskiego.

Dowiadujemy się z Burgundyi że tegoroczne winobranie co do ilości i jakości przewyższa wszelkie oczekiwania, jak sobie od dawna nie przypominają.

Chociaż pan Thiers ostatniemi czasy kilkakrotnie i publicznie niemal miał oświadczyć, iż przed upływem dwóch lub trzech lat nie myśli się za teką ministeryalną ubiegać, tém bardziéj gdy mu czas wolny od zatrudnień politycznych potrzebny jest do ukończenia historyi Napoleona, dobrze jednak będzie, gdy do jego oświadczenia zbyt wielkiéj wartości nie przywiążemy. Jeżeli przecież wieść niesie, że pan Thiers przez powierników swoich ubiega się już teraz w zamku Eu za kandydaturą gabinetową, podanie takowe przynajmniéj za zawczesne uważać należy. Aby w obecnéj chwili do ministeryum wstąpić, musiałby pan Thiers usunąć prócz ministra, któregoby krzesło zajął, także marszałka Soulta, bo ten nigdy zapewne nie chciałby mianować otwartego nieprzyjaciela swoim kolegą. Marszałek Soult nie myśli jeszcze bynajmniéj z widowni politycznéj ustąpić i schronić się do domu inwalidów, i byłoby to dowodem nie poznania się na jego zasługach w ciągu przedostatniéj i ostatniéj administracyi, gdyby mu teraz mimo jego woli urząd odebrano. Gabinet tuileryjski nie zechce się z pewnością na wszystkie te narazić trudności, dopóki ich tylko uniknąć może. Chwila, w któréj się pan Thiers nieodzownie potrzebnym okazać może, nadejdzie pewnie, ale jeszcze nie nadeszła. Kłopoty, jakie budowa warowni paryzkiéj już wywołała i w przyszłości w daleko większym jeszcze stopniu niezawodnie wywoła, mogą prędzéj czy późniéj zmusić rząd do wezwania w pomoc zwinnego i przemyślnego ducha, odpowiedzialnego sprawcy obwarowania Paryża. Któżby bowiem potrafił lepiéj od pana Thiersa zastąpić pierwiastkowo na ten cel wyznaczone summy, skoro je w dwój lub w trój nasób prze

kroczą? Albo któryżby inny francuzki dyplomatyk zechciał zajmować się dziełem tém, jak je pan Thiers rozpoczął? Dla tego też budowa warowni paryzkiéj zdaje się być najpewniejszą kotwicą, na któréj p. Thiers nadzieję swoję otrzymania miejsca w gabiniecie opiera.

Przy wrażeniu, jakie przed kilku laty robił St. Simonizm,—nieobojętną będzie rzeczą dowiedzieć się o teraźniejszym losie najznaczniejszych St. Simonistów. Lambert udał się do Egiptu i tam został Lambert-Bejem. Doveyrier pisze wodewille, Michał Chevalier jest w radzie stanu i pisze o ekonomii narodowéj i literackie krytyki dla dziennika *Sporów*, Carnot jest deputowanym, Cazeaux kieruje osuszaniem kraju z wody i odznacza się przemysłowemi przedsiębierstwami, Transon i Dugiet powrócili z wielkim wrażeniem na łono katolicyzmu, Margerin jest professorem przy katolickim uniwersytecie w Belgii, Pereire jest przy głównéj administracyi Wersalskiéj kolei żelaznéj, Laurent przyjął urząd sędziego w Privas i napisał popularną historyą Napoleona, Olinde Rodringues, najoświeceńszy ze wszystkich, zajmuje się finansami, pani Bazard powróciła do katolicyzmu wraz z zięciem swoim p. Chesson, który redaguje dziennik *Univers religieux*, Jan Renaud i Piotr Leroux, dwie filozoficzne przewrócone głowy, odbywają daléj w ustroniu swoje prace ku popoprzedniemu celowi. Eichtal jest jak dawniéj bankierem; był on jednym z najwierniejszych i ostatnich zwolenników Enfantina. Ojciec zaś Enfantin, oddał się zwyczajnemu życiu prywatnemu i jest poczmistrzem pod Lyonem.

Od 10 lat gorliwie zajmuje się rząd systemem więzień. Przedsięwziąć kazał doświadczenia ze wszystkiemi systemami, nie znalazł jednak żadnego, któryby zasługiwał na pierwszeństwo. Kazał zwiedzić wszystkie więzienia Stanów Zjednoczonych, Hollandyi, Szwajcaryi i Włoch, i w skutku licznych w tym względzie przedsięwziętych podróży powstały liczne sprawozdania i mniéj więcéj obszerne dzieła. Między ostatniemi zasługują na uwagę sprawozdania ułożone przez pp. Demetz i Blouet o więzieniach w Stanach Zjednoczonych. Jestto bardzo godne uwagi dzieło i najlepsze ze wszystkich, jakie dotąd wyszły o zagranicznych więzieniach. Na nieszczęście przy tém wszystkiém mało się troszczą o gruntowne zgłębienie téj rzeczy; polecają się te missye takim ludziom, którzy zwykle tego przedmiotu nie rozumieją i dla tego tylko niedokładne i mylne czynić mogą postrzeżenia. Wyjąwszy przeto dzieło PP. Demetz i Blouet, wszelkie urzędowe sprawozdania o więzieniach za granicą, bardzo małéj są wartości.

ANGLIA.

Londyn 20 Września.

J. K. Mość i Xiążę Albrecht wrócili szczęśliwie w sobotę ze Szkocyi do zamku Windsor.

Po obejrzeniu zakładów marynarskich w Plymouth arcyxiążę Fryderyk przybył wczoraj do Londynu i stanął w Mivarta hotelu, gdzie od xięcia Esterhazego przyjęty, austryackim officerom i osóbom do poselstwa należącym ucztę wyprawił.

Wiadomości z okręgów fabrycznych są ciągle niepomyślne, nieczynność robotników wywiera pod wielu względami zgubny wpływ na handel, który widocznie ustaje dla niemożności dostawy obstalunków poprzednio zamówionych.

NIEMCY.

Hamburg 22 Września.

Poczta Norwegska z dnia 16 przywiozła z Krystyanii smutną wiadomość że jeden rossyjski okręt liniowy o 74 działach z osadą 930 ludzi rozbił się na brzegach norwegskich; 300 żołnierzy i 16 oficerów utonęło. Norwegski statek parowy pospieszył w pomoc nieszczęśliwym i wziął część tonących na pokład. Pojedynczy majtkowie uczepiwszy się pływających drzew, przez 48 godzin miotani, na inne okręty ratowali się.

TURCYA.

Konstantynopol 7 Września.

Austryacki internuncyusz, baron Stürmer wyjechał d. 1 b. m. za urlopem do Wiednia; pod jego nieobecność zastępować go będzie pan Klezl jako sprawujący interessa poselstwa.

SERBIA.

Od granic tureckich 8 Września.

Od czasu wydalenia xięcia Michała z Serbii nie mamy wiele pewnych wiadomości. Wuczycz stoi ciągle na czelę powstańców, a Szekib Efendi, który nawet po wybuchłem powstaniu radził xięciu Michałowi, aby dla uspokojenia kraju, oddalił dotychczasowych ministrów, zostaje w dobrém porozumieniu z rezydentem pewnego mocarstwa.

Od granic serbskich 15 Września

Rzeczy serbskie nie spodzianie inny obrot wzięły. Na wczoraj odbytém zgromadzeniu w obozie pod Belgradem, na którém byli obecni

metropolita i członkowie tymczasowego rządu, po przedstawieniu zażaleń przeciw xięciu Michałowi i w ogóle przeciw familii Obrenowiczów, postanowion oże rzeczony xiążę utraca swoję godność i że familia Obrenowiczów z udziału w rządach Serbii wykluczoną zostaje; — poczém za zezwoleniem Kiamila baszy i Szekib Efendego przystąpiono do wyboru nowego xięcia, który po wymowieniu się Wuczycza i Petroniewicza od téj godności, jednomyślnie padł na Alexandra Petrowicza, najstarszego ośmnastoletniego syna znanego Czernego Jerzego. Bezzwłocznie wyprawiono do Konstantynopola gońca z wiadomością o tém postanowieniu dla potwierdzenia onego przez Wysoką Portę.

E G I P T.

Alexandrya 22 Sierpnia.

Atenin Béj, pierwszy Dragoman Wicekróla, odpłynie w końcu b. m. do Paryża, tak dla zawiezienia podarunków rodzinie królewskiéj, jako też dla układania się o pożyczkę dla władzcy swego.

Utrzymują tu z pewnością, że Porta ofiarowała Ibrahimowi Baszy przyjęcie naczelnego dowództwa w Syryi, ale ten stanowczo żądaniu temu odmówił.

W téj chwili przysposabiają eskadrę z 15 statków złożoną, która przed portem tutejszym odbywać ma ćwiczenia. Said Basza obejmie nad nią dowództwo.

Stan rzeczy w Syryi niepokoi Mehmeda Alego, obawia się bowiem, aby Porta nie wezwała obcéj interwencyi.

Rozmaitości.

P R Z E C Z U C I A.

Ernest Wagner opowiada w 8 Tomie pism swoich kilka zdarzeń z własnego doświadczenia, z których tu najciekawsze umieszczamy: »Pewnego razu siedziałem w poblizkości starego muru naprzeciw dziewczyny pończochy robiącéj; ja zaś bawiłem się jéj kłębkiem przytrzymując czasem nitkę, kiedy chciała odmotać, aż zniecierpliwiona prosiła, aby jéj kłębek podać. Uśmiechając się schylam się poń i chcę go lekko sunąć aż przed nogi dziewczyny, gdy raptownie uczulem jakieś niespodziane naglenie mię; zapominam więc o żarcie i ciskam tak zwinnie i mocno, iż kłębek stoczył się aż po za krzesło, z którego sięgając gdy się przechyliła ku przeciwnéj stronie muru, spadł z niego duży ciosowy kamień między nią a mną, krzesłu nogi utrącił i dziewczynę powalił, ale nie uszkodził. Gdyby moja towarzyszka jedną sekundę dłużéj zostawała była w poprzedniéj sytuacyi, byłby ją kamień pogruchotał. W towarzystwie pewnego małżeństwa poszliśmy oglądać dopiero skończoną sztuczną grotę. Ja i mąż naszéj towarzyszki wstąpiliśmy przypatrując się sklepieniu; dama z obawy zatrzymała się tylko cokolwiek na wstępie, poczém oddalając się spiesznie nagliła, abyśmy za jéj poszli przykładem. Smiejąc się mąż usłuchał jednak i udał się za nią, ja zaś zatrzymałem się; w tém ogarnęła mnie trwoga nagląc do pośpiechu; usłuchałem wewnętrznego głosu i ledwie zdążyłem wyjść, gdy z okropnym łoskotem sklepienie runęło.«

Stilling przytacza w swoim piśmie »das geheimnissvolle Jenseits« trzy przykłady tego rodzaju jako jasny dowód przestrzegawczego przeczucia i czynności duszy w stanie utłumionego działania władz umysłowych.

»Pewien obywatel z Bremervörde poszedł z przyjaciołmi oglądać prochownią. Wśród rozmowy człowiek ten nagle umilkł, a twarz jego dopiero wesoła okryła się głębokim smutkiem. Starał się wprawdzie pokryć swoję wewnętrzną zmianę, ale daremnie; z każdym bowiem krokiem trwoga jego widocznie się wzmagała. Dla uspokojenia go przetrząsano wszystkich, czyby kto nie miał przy sobie jakiéj palnéj materyi, lecz nie znaleziono nic takiego, coby jego obawę usprawiedliwić mogło; tymczasem towarzystwo zbliżyło się do drzwi prochowni.» Wtedy, »takie jest jego własne wyznanie» »trwoga moja nie miała granic. Poczułem się na całém ciele; zdawało mi się, jakby niewymowny ciężar na mnie spadł, w chwili, gdym próg przechodził. Teraz już nie mogłem dłużej wytrzymać i zaklinałem wszystkich na Boga, aby się jak najspiesznéj ztamtąd cofnęli. Jedni dziwili mi się, drudzy śmiali się ze mnie. Ja jednak nieprzestałem nalegać prośbami, dopóki ich nie nakłoniłem do wyjścia. Ieszcześmy nie byli uszli tysiąc kroków, wsród żartów i śmiechów z mojego tchórzostwa, gdy prochownia z wielkim wyleciała łoskotem w powietrze którego gwałtowne poruszenie kilku z nas na ziemię powaliło.»

»Z kilku podróżnymi jechałem pocztą z N. do S, Ku wieczorowi zaczęliśmy wszyscy wraz z pocztylionem zasypiać. Konie same sobie zostawione zwróciły powóz ku wysokiemu brzegowi głębokiego jeziora. Jeden z nich już się tak wysoko wspinał, iż się ledwie jeszcze trzy-

mać mógł, a pojazd tak się mocno przeważył ku jeziorn, iż za moment bylibyśmy się wszyscy potopili. W tym stanie rzeczy mocno zasypiając śni mi się, iż mnie ktoś gwałtownie rnsza, abym się prędko obudził, co też szczęściem zaraz nastąpiło. Widząc niebezpieczeństwo, uchwyciłem cugle wstrzymałem konie i wybawiłem wszystkich z oczywistéj zguby.»

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Od dnia 27 do dnia 28 Września.

Potocka Antonina hr., Staufer Katarzyna, Barankiewicz Agneszka, Pietrusińska Teressa, Witkowski Tomasz, Potocka Ewa hr., Gołębiowski Józef, z Polski; — Hagadorn Fryderyk, Sadowski Józef, Moczynski Karol ob., Hempel Wilhelm, Suchocki, Benkendorf Elzbieta hr., Przyborowska ob., z Galicyi; — Scheffer Juliusz, Birkenfeld Emanuel, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Zdanowski Michał, Szczepanowski Józef, Konarski Ignacy hr., Christiani Amelia, Kozmiński Michał ob., Wessel Ignacy ob., Zawadzki Franciszek ob. Srednicki Jan ob, Prędowski Wojciech ob., do Polski; — Stadnicki Stanisław hr., do Galicyi

---

Doniesienie Urzędowe.

Nro 4591.

TRYBUNAŁ

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do publicznéj wiadomości, iż w depozycie kryminalnym znajdują się pieniądze, które od osoby podejrzanéj odebrane zostały, ktoby przeto mienił się być ich właścicielem, zgłosić się winien do Trybnnału ze stósownem podaniem w przeciągu jednego roku, po upływie bowiem tego terminu, pieniądze o których mowa jako niemające właściciela, na rzecz skarbu przyznane zostaną.

Kraków d. 2 Września 1842 r.

Sędzia Prezydujący
MIĘTUSZEWSKI.

(3r.) Sekr. *Lasocki.*

W dniu 4 i 7 Października 1842 r. o godzinie 9 zrana na placu właściwym obok Sukiennic w rynku głównym MKrakowa sprzedane będą przez publiczną licytacyą w drodze exekucyi sądowéj prawnie zajęte ruchomości, jako to: stolarszczyzna, odzież rozmaita i różne sprzęty domowe. O czém chęć licytowania mających zawiadomiam.

Kraków d. 28 Września 1842 r.

Ignacy *Piekarski* Kom. Sąd.

CENY ZBOZA

na targowicy publicznéj w Krakowie w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 26 i 27 Września 1842 roku.	1. Gatunek				2. Gatunek				3. Gatunek			
	od		do		od		do		od		do	
	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.
Korz. Pszenicy.	—	—	—	—	—	—	20	—	14	10	18	—
„ Zyta......	—	—	15	6	14	—	14	20	13	—	13	15
„ Jęczmien	—	—	13	—	—	—	12	10	—	—	11	—
„ Owsa.....	—	—	7	20	—	—	7	—	—	—	—	—
„ Grochu...	—	—	—	—	—	—	12	15	—	—	—	—
„ Jagieł....	—	—	—	—	—	—	29	—	—	—	27	—
„ Rzepaku.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Tatarki..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konopi funt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wełny funt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-	—
„Ziemniakó w	—	—	3	15	—	—	2	24	—	—	—	—
C,entnar Siana	—	—	3	15	—	—	2	24	—	—	1	24
C, Słomy	—	—	3	6	—	—	2	24	—	—	2	—

Spirytusu garniec z opłatą w 1 gatunku od złp. 4 gr. 10 do złp. 5 gr. —. Okowity garniec z opłatą w gatunkn od złp. 3 gr. 18 do złp. 4 gr. 6.

Jaj kurzych kopa złp. 2 gr. —.

Masła garniec od złp. 5 gr. — do złp. 7. — —

Drożdży wanienka złp. 12 gr. — do złp. 15 gr. o

Sporządzono w biórze Kommissariatu Targoweg.
Kraków d. 27 Września 1842 r.

Kommissarz Targowy,
W. Dobrzański.
Burzyński Adj.

LOTERYA KRAJOWA.

W 1013 ciągnieniu d. 28 Września 1842 r. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały następujące nnmera:

68. — 61. — 19. — 6. — 36.

Przyszłe ciągnienie 1014 przypada dnia 5 Października 1842 r.